

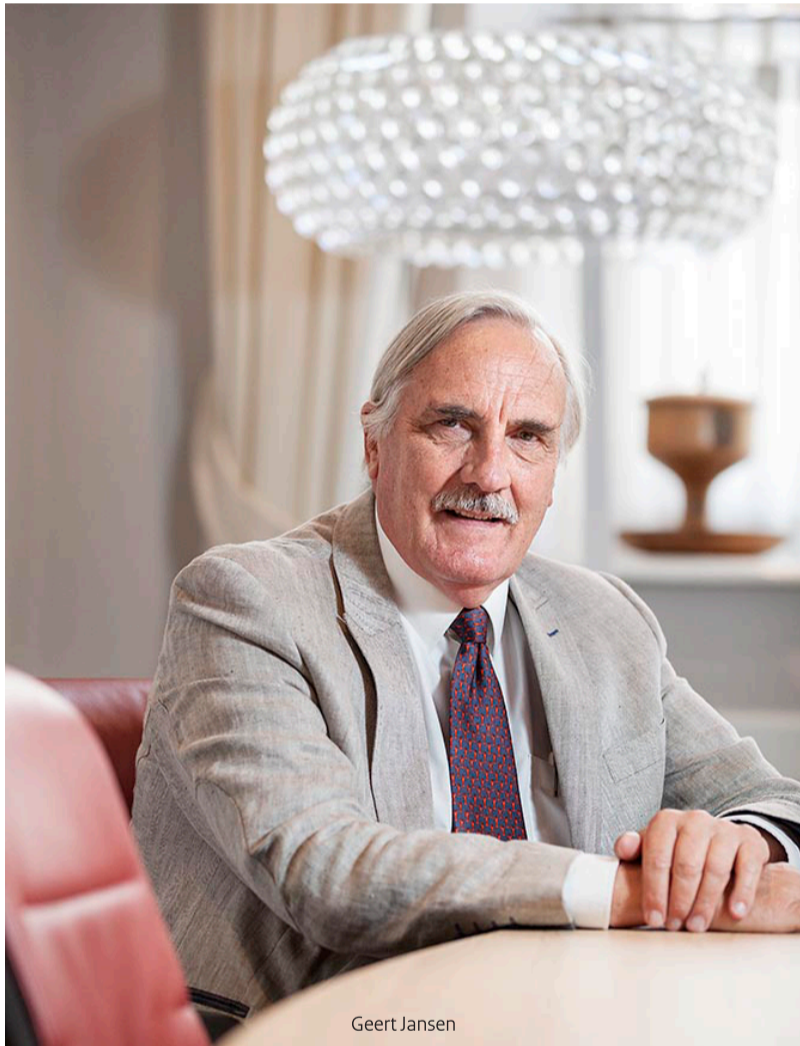
juni 2016

Het Oliemannetje

Aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ!

‘We zoeken een constructieve manier om tempo te maken’

Geert Jansen is in april aangesteld als bestuurlijk aanjager van de LV WOZ. In de wandelgangen wordt hij ook wel ‘het oliemannetje’ genoemd, omdat hij het aansluitingsproces moet helpen versoepelen en versnellen. In gesprek met een man met een nuchtere taakopvatting.

Geert Jansen

‘Je probeert tot oplossingen te komen en waar mogelijk de helpende hand te bieden. Zo’n instelling past meer bij een oliemannetje dan bij een slavendrijver.’ Zo bescheiden omschrijft Geert Jansen zijn opdracht. ‘We zoeken een constructieve manier om tempo te maken’, vertelt hij. ‘20 juni waren er 45 gemeenten aangesloten en op 1 oktober aanstaande treedt de wet in

werking. Er is dus veel werk te verzetten.’

Als voormalig Commissaris van de Koning(in) in Overijssel en oud-voorzitter van de Waarderingskamer is Jansen wel gewend om zich in complexe materie te verdiepen. De afgelopen maanden hebben hij en projectleider Ron van Troost zich breed georiënteerd om verdie-

ping te geven aan wat ze hebben gelezen. Jansen: ‘Zo hebben we een veel scherper beeld gekregen van mogelijke knelpunten en van de planning. Op 23 mei hebben we een startbijeenkomst georganiseerd, om kennis bijeen te brengen en te zien wat de betrokken partijen van elkaar kunnen leren.’

Plan- nin- gen (mv)

‘Ook heb ik onder andere gesprekken gevoerd met de koplopergemeenten Huizen en Amersfoort om de diepte in te gaan’, vervolgt Jansen: ‘Waar moeten we op letten? Welke haperingen kunnen zich voordoen. Ze bleken elk heel andere ervaringen te hebben, maar beide hebben zich vooral gericht op de kwalitatieve kant van de aansluiting, en beide zijn tegen een aantal praktische kwesties opgelopen. Dat heeft belangrijke inzichten opgeleverd.’

‘Verder hebben we gesproken met softwareleveranciers en samenwerkingsverbanden. Het is verleidelijk om de focus te leggen op samenwerkingsverbanden, omdat je zou verwachten dat je op die manier veel gemeenten tegelijk “binnenhaalt”, maar ik ben erachter gekomen dat de aansluiting van samenwerkingsverbanden minder gemakkelijk is dan gedacht.’

‘Dat de betrokken partijen zeer verschillende trajecten moeten doorlopen, maakt het voor partijen lastig om een planning te maken die hout snijdt’, vertelt hij. ‘Het traject van het Kadaster ligt goed op planning, maar momenteel is niet goed te overzien of die planning overeenkomt met die van de gemeenten

en samenwerkingsverbanden. De vraag is vervolgens of hún planning overeenkomt met die van de softwareleveranciers. Sommige leveranciers lopen ertegen aan dat gemeenten nog niet zover zijn, andere beschikken over onvoldoende capaciteit om al hun klanten te bedienen. Wij doen ons best om eventuele hiaten te dichten en meer gemeenten aan te sluiten.’

‘De winst van de afgelopen weken is geweest dat we vertegenwoordigers van deze drie partijen bij elkaar hebben gekregen en zij onderling ook directer contact hebben gekregen, zodat ze een beter idee hebben of het tijdpad van de LV WOZ aansluit bij waar zij nu mee bezig zijn. Beschikken ze bijvoorbeeld over alle basisvoorzieningen? Dat kan ertoe leiden dat we onze planning moeten bijstellen.’

Lees verder op pagina 2 >

Inhoud

- 2** Stand van zaken aansluiting gemeenten op de LV WOZ
- 3** ‘Realisme voorop’
‘Uiteindelijk leidt de LV WOZ tot tevreden mensen’
- 4** Programma Aansluitcongres: Wat heeft u nodig om aan te sluiten op de LV WOZ?

In de nieuwe situatie hebben we nog maar één leverancier

Samenwerkingsverband Cocensus: ‘We kunnen beginnen met aansluiten’
- 5** ‘We zijn erop geband de boel goed en op tijd af te hebben’

Historische gegevens in de WOZ
- 6** Bestuurdersbijeenkomst: Aansluiten op de LV WOZ, omdat het moet én kan

Bestuurlijk aanjager LV WOZ brengt aansluiting onder de aandacht van Minister Plasterk

Aansluiten samenwerkingsverbanden op de LV WOZ

Han Polman (voorzitter van de Waarderingskamer):

‘Als je het goed doet, kun je als gemeente scoren op de LV WOZ!’

Lees verder op pagina 3 >>

Pagina 5:

Interview met koplopergemeente Amersfoort: ‘De BAG-WOZ-koppeling heeft geleid tot een grote kwaliteitsslag van de BAG.’

Eric van Gerven (plaatsvervangend directeur van de Belastingdienst-Centrale Administratie):

‘We zien dat een groot aantal gemeenten erg hun best doen.’

Lees verder op pagina ..>>

vervolg pagina 1: interview met Geert Jansen

'Wij doen ons best om eventuele hiaten te dichten en meer gemeenten aan te sluiten'

Politiek-bestuurlijk belang

'Wat via onze contacten met de gemeenten ook is opgevallen, is dat de LV WOZ in politiek-bestuurlijke zin nog weinig aandacht heeft', merkt Jansen op. 'Dat kan er mee te maken hebben dat de LV WOZ erg in de uitvoerings sfeer zit. Bovendien hebben de decentralisaties in de zorg de afgelopen jaren veel aandacht opgeslokt. De druk is bij de LV WOZ pas ontstaan toen staatssecretaris Wiebes en minister Plasterk medio december aankondigden dat de wet per 1 oktober aanstaande in werking treedt. Vanaf

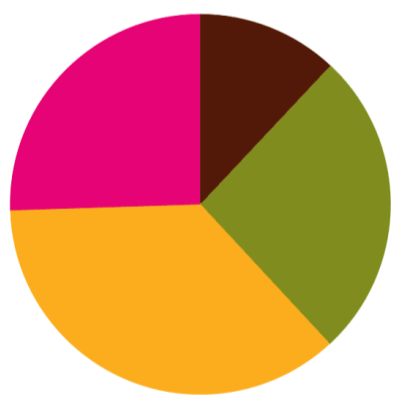
die datum moeten gemeenten desgevraagd aan de wettelijke verplichting van openbaarmaking van WOZ-gegevens voldoen, desnoods handmatig. Het is moeilijk te voorspellen wie er gebruik zullen maken van de voorziening, maar huizenkopers en makelaars zullen er zeker interesse voor hebben. Het is dus zaak om gemeenten zo snel mogelijk bewust te maken van de consequenties van die verplichting.'

Gevraagd naar de opbrengsten van de LV WOZ, noemt Jansen als eerste de transparante overheid. 'De voordelen daarvan zijn vooral

maatschappelijk. Opbrengsten op rijksniveau zijn dat het stelsel van basisregistraties compleet wordt, dat de Belastingdienst straks beschikt over actuele gegevens die niet langer afzonderlijk bij elke gemeente hoeven te worden opgevraagd. Ook voor de waterschappen is er een voordeel. Ik kan nu niet voorzien welke voordelen er nog bij komen.'

Stand van zaken aansluiting gemeenten

Stand van zaken aansluiting samenwerkingsverbanden

- Aangesloten
- Aangesloten voor 1 oktober (planning afgestemd)
- Aangesloten voor 1 oktober (planning niet afgestemd) voor of voor 1 januari (planning^d) afgestemd
- Aangesloten na 1 oktober (planning niet afgestemd) na 1 januari (planning afgestemd)

Wat is een oliemannetje?

Een oliemannetje is iemand die stroeve onderhandelingen en processen soepel laat verlopen. Het was de bijnaam van wijlen Hans Dijkstal in het eerste Paarse kabinet, omdat hij de neuzen van bewindslieden van de PvdA, D66 en de VVD keer op keer dezelfde kant op kon krijgen.

Inmiddels is het ook de bijnaam van Geert Jansen, omdat hij is aangesteld om de aansluiting op de LV WOZ te helpen versoepelen en versnellen.

Aangesloten gemeenten

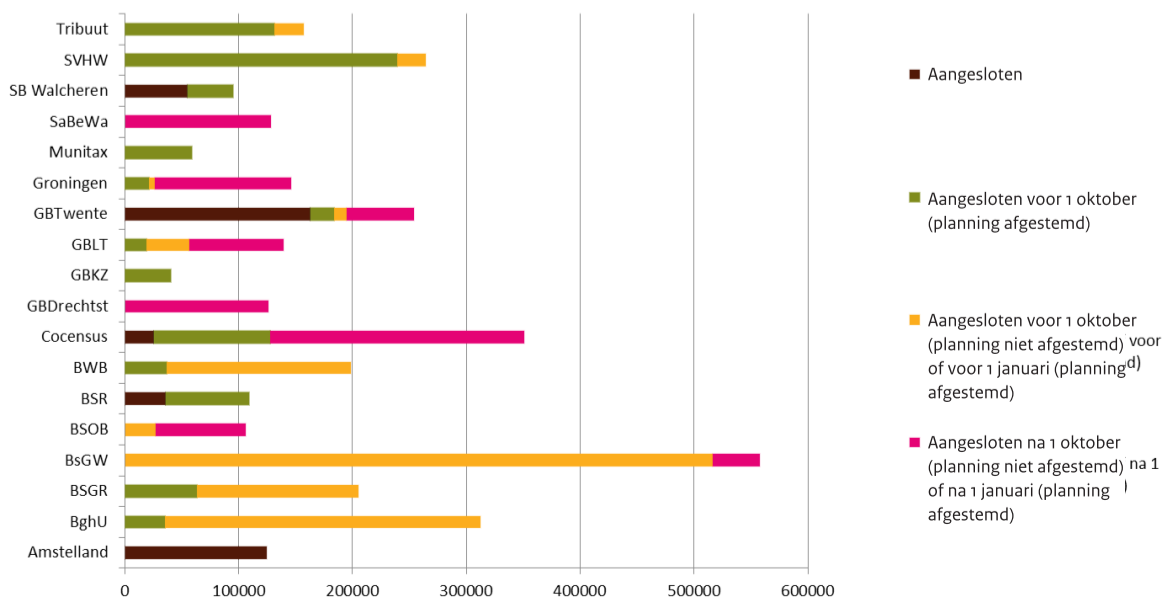
De gemeenten hieronder zijn per 20 juni 2016 aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ.

Aalsmeer	Montfoort
Almelo	Neerijnen
Amersfoort	Noordoostpolder
Amstelveen	Nuenen c.a.
Baarn	Olst-Wijhe
Barneveld	Ouder-Amstel
Best	Purmerend
Capelle aan den IJssel	Raalte
Coevorden	Ridderkerk
De Ronde Venen	Rotterdam
Deventer	Schagen
Diemen	Son en Breugel
Enschede	Steenbergen
Geertruidenberg	Uithoorn
Goirle	Veenendaal
Heerhugowaard	Vlissingen
Hengelo (O)	Vught
Horst aan de Maas	Waalre
Huizen	West Maas en Waal
Lingewaal	Wierden
Lingewaard	Wijk bij Duurstede
Middelburg	Zaltbommel
Montferland	

Stand van zaken

Per 20 juni 2016

Inmiddels zijn 45 gemeenten aangesloten. Hierboven ziet u welke. In de diagrammen hiernaast kunt u lezen wat de planning van gemeenten en samenwerkingsverbanden is.

Stand van zaken aansluiting samenwerkingsverbanden, per samenwerkingsverband

Ron van Troost (projectleider van Het Oliemannetje: Aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ! bij ICTU):

'Wat wij constateerden is dat gemeenten er goed aan doen zo snel mogelijk beginnen met de datascan, die via de software-leverancier beschikbaar is, en het opwerken van de data-kwaliteit.'

Jan Gieskes (secretaris van de Waarderingskamer):

'Als je eenmaal aangesloten bent op de LV WOZ betekent dat: minder werk en minder zorgen!

Minder werk: Je nooit meer druk maken over de gegevensleveringen aan de afnemers (Waterschap, Belastingdienst, CBS etc) Minder zorgen: Historische gegevens altijd terug te halen, dat is makkelijk bij systeemwisseling of verandering van dienstverlener.'

Paulien Geerdink

‘Realisme voorop’

Sinds december vorig jaar is Paulien Geerdink voorzitter van de Landelijke Vereniging Lokale Belastingen (LVLB). Zij ziet de geringe flexibiliteit van de weinige softwareleveranciers als een belemmering voor aansluiting op de LV WOZ en pleit voor realisme. ‘De wil is er, maar de capaciteit is een knelpunt’.

De LVLB is de netwerkorganisatie en belangenbehartiger van gemeenten, belastingsamenwerkingen en waterschappen. LVLB-commissies onderzoeken onder meer hoe de uitvoering van de Wet WOZ kan worden bevorderd en zoeken oplossingen voor zaken die in de praktijk belemmerend werken.

‘Voor de LVLB is het leuk om een rol te spelen in de implementatie van de LV WOZ’, vertelt Geerdink. Hoe kun je zo’n grote transitie zo goed mogelijk begeleiden, zodat mensen die in het vakgebied opereren er met plezier aan meewerken? Behalve LVLB-voorzitter is Geerdink ook directeur van samenwerkingsverband Hefpunt in Noord-Nederland, dat belastingen int voor

de drie noordelijke waterschappen en de kwijtschelding verzorgt voor gemeenten. ‘We zijn nu druk doende met de bestuurlijke en organisatorische voorbereidingen, om een nieuwe organisatie te bouwen, waarbij we al rekening houden met de LV WOZ. We maken zo de belastingsamenwerking in Noord-Nederland aantrekkelijker. Een grotere organisatie kan dankzij een “ontdubbeling” meer kwaliteit bieden tegen lagere kosten. Gemeenten kunnen meeprofiteren door zich aan te sluiten.’

Realisme voorop

De LV WOZ haakt nu onder andere op de beperkte capaciteit van leveranciers, aldus Geerdink. ‘Als gemeenten of belastingsamenwerkingen de koppeling met de LV WOZ willen aanbrenge, inventariseert de leverancier eerst welke klanten nog meer willen aansluiten. Het kan zijn dat er dan gewacht moet worden op aansluitingen elders in het land. Het is daarom zaak om vragen al in een zo vroeg mogelijk stadium naar voren te brengen, zodat je leveran-

cier er rekening mee kan houden en op tijd kan leveren. Inmiddels zijn er 45 gemeenten aangesloten, maar of het lukt om per oktober alle 390 gemeenten aangesloten te krijgen... Ik pleit daarom voor meer marktwerking in de softwaremarkt en voor realisme bij alle betrokken partijen.

‘Het is belangrijk dat alle spelers samen stappen voorwaarts zetten om de LV WOZ te implementeren’, vindt Geerdink. Zij ziet hierin een belangrijke rol voor de aanjager, Geert Jansen.

Niet te veel tegelijk

Wat de transitie volgens Geerdink verder zal versnellen, is het laten vervallen van de verplichting om de historie, de WOZ-gegevens van de afgelopen vijf jaar, ook aan te leveren. ‘Elke organisatie die staat voor het besluit om de aansluiting voor de LV WOZ te realiseren, houdt bij de (financiële) afweging rekening met deze verplichting’, stelt zij, ‘ook al kan tijdelijk volstaan worden met het aanleveren van de gegevens van het lopende jaar. Voor de gemiddelde afnemer en voor de burger zijn de historische gegevens in principe niet noodzakelijk.’

‘Uiteindelijk leidt de LV WOZ tot tevreden mensen’

Volgens Han Polman, commissaris van de Koning in de provincie Zeeland en voorzitter van de Waarderingskamer, kan de betrokkenheid van bestuurders van gemeenten en samenwerkingsverbanden bij de LV WOZ echt beter. En dat terwijl gemeenten die tijdig aansluiten hierop kunnen scoren.

Han Polman ziet dat veel bestuurders niet of nauwelijks op de hoogte zijn. ‘Dat is op zich niet erg als het goed loopt’, stelt hij, ‘maar het kan beter. Dat komt soms ook doordat medewerkers die met de aansluiting op de LV WOZ bezig zijn bestuurders niet altijd goed op de hoogte stellen van de stand van zaken, of van eventuele knelpunten. En dat terwijl dat politiek-bestuurlijk belangrijk is, omdat je anders in de achterhoede zit en ook de voordelen van aansluiting niet meemaakt.’

‘Die aansluiting is essentieel in de schakel van de verschillende verantwoordelijkheden in het stelsel van basisregistraties. Bovendien is bestuurlijk afgesproken dat gemeenten hun doelen halen in het kader van het programma Digitaal 2017. En als je het goed doet, kun je hier als gemeente op scoren.’

Onderdeel van het probleem kan zijn dat bestuurders op verschillen-

de fronten nog niet voldoende inzicht hebben in de mogelijkheden van de nieuwe werkwijze, meent hij. ‘Als bronhouder van verschillende basisregistraties moet de gemeente nadenken over hoe je gegevensbeheer organiseert, hoe je aan de eisen voldoet, en hoe je zelf de vruchten ervan plukt. Ik zie in Zeeland een mooie samenwerking tussen de verschillende overheden, waarbij ook sprake is van een integrale kaart: voor elke specifieke toepassing is zo’n gemeenschappelijke kaart van groot belang – ook in bestuurlijke zin, vanwege zicht op veiligheid, openbare orde, zorg. Ook de LV WOZ speelt daar een heel belangrijke rol in om de kwaliteit van die data gezamenlijk te kunnen delen.’

Voordelen gemeenten

Helpt de LV WOZ de Waarderingskamer in het toezicht van op gemeenten en samenwerkingsverbanden? ‘Zeker, het helpt’, zegt Polman stellig. ‘Sommige gemeenten klagen nu wel eens over de vele vragen die wij stellen. Als de Landelijke Voorziening straks een feit is, heeft de Waarderingskamer beter zicht op hoe gemeenten presteren en hoeven we ze minder te belasten met allerlei vragen. Daarnaast kunnen we straks via de LV WOZ zaken zien die ons anders niet zo zouden opvallen, bijvoorbeeld de termijn van de WOZ-beschikking, de volle-

digheid van de bestanden en de ontwikkelingen in de waardeveranderingen.’

De voordelen voor gemeenten zijn echter het belangrijkste, vindt Polman. ‘Zodra een gemeente is aangesloten op de LV WOZ, verdwijnt de administratieve last van het afzonderlijk toesturen van allerlei bestanden naar verschillende afnemers, zoals de Belastingdienst, het CBS en de waterschappen. Er komen ook nog steeds afnemers bij, bijvoorbeeld notarissen die behoefte hebben aan informatie, onder meer vanwege de fraudebestrijding. Een ander belangrijk voordeel is dat gemeenten hierbij gebruikmaken van een generieke voorziening voor berichtenverkeer en informatieoverdracht binnen de overheid. Doordat de LV WOZ, de BAG en de Basisregistratie van het Kadaster allemaal werken met deze generieke voorziening kunnen we de uitwisseling verbeteren en uiteindelijk als overheid onze dienstverlening richting burgers en bedrijven verbeteren. Dat is ons gezamenlijk belang en de reden waarom we hieraan werken.’

Gezamenlijk belang

Behalve gemeenten zijn ook burgers en bedrijven onontbeerlijk voor het verbeteren van de data-kwaliteit in de WOZ-administratie, stelt Polman: ‘Eens per jaar krijgen

mensen met de WOZ-beschikking inzicht in de gegevens die wij als overheid van hen hebben en waarvoor die gegevens worden gebruikt. Voor een doelmatig, transparant en goed functionerend stelsel is het onvoorstelbaar belangrijk dat dat integrale inzicht klopt, en daarom

geven we betrokkenen meteen ook een mogelijkheid om de gegevens zo nodig te corrigeren. Overheid, bewoners en bedrijven hebben er allemaal belang bij dat de kwaliteit van de overheidsinformatie op orde is en daarmee de dienstverlening wordt verbeterd, terwijl de administratieve last kan worden teruggedrongen. Uiteindelijk leidt dat tot tevreden mensen, en wat willen we nog meer?’

Han Polman

Programma Aansluitcongres: Wat heeft u nodig voor het aansluiten op de LV WOZ?

Woensdag 29 juni organiseren we een congres voor de gemeenten (afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de WOZ) en samenwerkingsverbanden (directeuren). Het programma ziet er als volgt uit:

13.00 uur Inloop met koffie en thee

Bij de Raad en Daad Paal kunt u vragen stellen aan Het Kadaster, de Waarderingskamer, de VNG, Logius en (ook) de (kleinere) softwareleveranciers.

13.30 uur Welkom

Door dagvoorzitter Geert Jansen (bestuurlijk aanjager voor de aansluiting van gemeenten op de LV WOZ)

13.40 uur **De betekenis van een snelle aansluiting op de LV WOZ voor de Belastingdienst**

Door Eric van Gerven (plaatsvervangend directeur van de Belastingdienst-Centrale Administratie)

Hij geeft antwoord op de volgende vragen: Wat is het belang van de WOZ gegevens voor de processen van de Belastingdienst? Hoe worden ze tot nu toe geleverd? Wat gaat er veranderen? Waarom is die aansluiting belangrijk?

14.00 uur **LV WOZ in perspectief**

Door Peter van den Heuij (gedelegeerd opdrachtgever van de Landelijke Voorziening WOZ bij het ministerie van Financiën)

Het in tempo aansluiten van gemeenten is het sluitstuk van het realiseren van de LV WOZ. Voor het ministerie van Financiën is dat van groot belang. Over het waarom zal Peter van den Heuij dieper ingaan. Hij neemt daarbij een aantal invalshoeken in de beschouwing mee.

14.20 uur **Het gaat erom spannen!**

Door Geert Jansen

14.40 uur Pauze met de Raad en Daad Paal

15.15 uur De koplopergemeenten verzorgen samen met de grote softwareleveranciers workshops waarin ze hun ervaring en kennis met u delen over het aansluiten op de LV WOZ:

Workshop 1: Koplopergemeente Huizen in samenwerking met PinkRocade

Workshop 2: Koplopergemeente Amersfoort in samenwerking met Centric

Workshop 3: Samenwerkingsverband Gemeentelijk Belastingkantoor Twente in samenwerking met GouWIT

Workshop 4: 'Hoe kan het Kadaster helpen bij de aansluiting op de LV WOZ?' door Het Kadaster.

16.00 uur Borrel

In de nieuwe situatie hebben we nog maar één leverancier

Wat zijn de voordelen van de LV WOZ voor de Belastingdienst? We vroegen het aan Eric van Gerven, plaatsvervangend directeur Belastingdienst/ Centrale Administratie, Ketens Douane en Toeslagen en lid van het management team.

Eric van Gerven

Eric van Gerven ziet duidelijke voordelen van de LV WOZ. 'Ten eerste past de LV WOZ in de nieuwe tijd van gegevensuitwisseling tussen overheden via Digilevering. De afgelopen jaren hebben we steeds goede relaties onderhouden met de gemeenten, maar het was 1-op-390: alle gemeenten of samenwerkingsverbanden leverden ieder voor zich hun gegevens aan ons aan. In de nieuwe situatie hebben we nog maar met één leverancier te maken: het Kadaster verzamelt alle gegevens en zet ze door via Digilevering.'

'Tegelijkertijd hebben we wel te maken met een nieuw IT-systeem. De ervaring met alle grote IT-systemen is dat je geduld moet hebben en elkaar tijd moet gunnen voordat het echt goed werkt. We hebben echter ook een publieke taak: wij worden aangesproken op het gebruik van gegevens in de belastingaanslagen en we moeten op onze beurt woningcorporaties gegevens aanleveren over de relatie tussen de huurder en het gehuurde object, zodat zij de huur daarop kunnen aanpassen. Dáár zijn gelukkig geen historische gegevens bij nodig.'

Historische gegevens

Een ander voordeel voor de Belastingdienst is dat de LV WOZ uiteindelijk de historische gegevens vanaf 1 januari 2011 zal bevatten. 'Dat heeft te maken met de mogelijkheid die burgers hebben om bezwaar te maken met de hoogte van de WOZ-waarde', vertelt Van Gerven. 'Als naar aanleiding van zo'n bezwaar de WOZ-waarde van een object wordt aangepast, zijn we als

Belastingdienst wettelijk verplicht om achteraf het huurwaardeforfait in de berekening van de inkomstenbelasting aan te passen en de aanslag bij te stellen. Daarnaast gebruiken we onder andere de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), om de juiste koppeling te maken tussen het woonobject en de bewoners.

'Overigens is door de Waarderingskamer afgesproken dat gemeenten bij aansluiting van de systemen in eerste instantie alleen de gegevens van het lopende jaar aanleveren. De levering van de historische gegevens mag in een tweede fase. Sommige gemeenten en samenwerkingsverbanden hebben er namelijk moeite mee om de historische gegevens vanaf 2011 aan te leveren, omdat die nog niet in alle systemen zijn opgenomen.

'Wij zien dat een groot aantal gemeenten erg hun best doen. We moeten er met elkaar naar kijken hoe we de zaken zo goed mogelijk kunnen regelen, zodat wij onze taak kunnen uitvoeren.'

Ruud Kathmann (technisch manager bij de Waarderingskamer):

'Het leuke van de LV WOZ is dat er zoveel ontwikkelingen samenkomen in één project:

- We maken een grote sprong voorwaarts in techniek door het gebruiken van xml-berichtenverkeer;
- We werken aan beter gegevenskwaliteit, waardoor processen efficiënter verlopen en belanghebbenden meer vertrouwen krijgen;
- We werken aan transparantie om dat de LV WOZ ook het landelijk loket voor de openbare WOZ-waarden van woningen mogelijk maakt;
- We werken aan het verbinden van basisregistraties, zoals BAG en Kadaster;
- We werken aan het implementeren van landelijke generieke voorzieningen zoals digikoppeling en digilevering.

Met de LV WOZ komt de (WOZ-) informatievoorzieningen in een gemeente of uitvoeringsorganisatie in een nieuwe fase.'

'We kunnen beginnen met aansluiten'

George Schipper is directeur van Cocensus, een samenwerkingsverband van gemeenten, dat nu druk bezig is met aansluiting op de LV WOZ. Hij heeft onderzocht dat er meer tijd in de voorbereiding gaat zitten dan je zou denken.

Cocensus heeft al in oktober 2015 samen met de softwareleverancier een planning en een plan van aanpak gemaakt. 'Je zou het liefst willen dat alle gemeenten tegelijk worden aangesloten, maar dat is niet mogelijk', vertelt Schipper. 'We zijn al sinds februari bezig om Heerhugowaard als eerste gemeente te installeren. Begin deze maand hebben we groen licht gekregen, en inmiddels is de eerste aansluiting succesvol afgerond.'

'Dat is echt een complex proces en het is belangrijk om van tevoren een aantal zaken goed te regelen. Het is echter ook een belangrijk traject, dat ertoe bijdraagt dat we burgers beter informeren.'

Knelpunten

De afgelopen maanden is Cocensus aangelopen tegen diverse knelpunten, vertelt Schipper: 'Onze eigen capaciteit en die van de softwareleverancier, de inrichting van de software en de kwaliteit van de gegevens. We moeten de aansluiting van de elf gemeenten zorgvuldig inplannen. Deze is niet te combineren met andere processen. We wilden Heerhugowaard bijvoorbeeld in februari aansluiten, maar die maand moesten alle belastingaanslagen eruit.'

'Daarnaast moeten wij capaciteit vrijmaken om de kwaliteit van de gegevens goed te controleren. Burgers moeten eenduidige gegevens aantreffen als ze een perceel aanklikken. Daarom moeten we de BAG en de WOZ van tevoren gelijk schakelen. Dat is minder eenvoudig dan ik dacht. Ik ben blij dat we het nu voor de eerste gemeente voor elkaar hebben gekregen en hoop dat we bij de andere gemeenten een versnelling kunnen realiseren.'

Politiek betrekken

Schipper kan zich vinden in de afgesproken datum van 1 oktober. 'Als de score 50 procent is, is dat al heel mooi. Het wordt pas leuk als straks burgers in gemeente A hun gegevens kunnen inzien, maar die in gemeente B nog niet. Dan wordt

het politiek interessant om aangesloten te zijn op de LV WOZ. Ik denk dat daar een aanzuigende werking van uitgaat. De rest zal zich inspannen om zo snel mogelijk aangesloten te worden.'

Het bestuur van Heerhugowaard vond het leuk dat hun gemeente als eerste wordt aangesloten, maar verder leeft het nog niet echt, vertelt Schipper. Hij vindt het belangrijk dat er aandacht wordt gecreëerd voor de LV WOZ en dat gemeenten, samenwerkingsverbanden en softwareleveranciers betrokken worden.

'Op de volgende bijeenkomst wil ik trouwens bespreken hoe we omgaan met de historie. Softwareleveranciers hebben al gevraagd of je die historische gegevens wel in de LV WOZ moet willen opnemen. Voor de burger is het vaak minder interessant en eventuele andere afnemers, zoals bijvoorbeeld de

George Schipper

Belastingdienst, kunnen de historische gegevens ook op een andere manier aangeleverd krijgen.'

‘We zijn erop gebrand de boel goed en op tijd af te hebben’

Koplopergemeente Amersfoort is in oktober 2015 aangesloten op de LV WOZ. Dat had en heeft veel voeten in de aarde, vertellen Ramon Eijthoven, coördinator WOZ, en Ben Westerhof, functioneel beheerder bij de Gemeente Amersfoort.

Amersfoort is sinds 2013 bij de LV WOZ-pilot betrokken. In het

voortraject zijn we aan de slag gegaan met de randvoorwaarden voor de aansluiting op de LV WOZ. Het ging hierbij bijvoorbeeld om de realisatie van de BAG-WOZ-koppeling, het op orde brengen van de WOZ-administratie aan de hand van controlequery's/scripts en de implementatie van StUF BG 3.10.

Bij het realiseren van de BAG-WOZ-koppeling kwamen er meer dan

11.000 afwijkingen aan het licht, in gelijke mate aan BAG- en aan WOZ-zijde. Naast dat de WOZ-administratie hiermee werd verbeterd, heeft dit traject ook geleid tot een grote kwaliteitsslag van de BAG. Je kunt dus stellen dat de WOZ een belangrijke terugkoppeling geeft richting de BAG. En dat een goede BAG gebaat is bij een goede WOZ en visa versa.

Begin 2015 was leverancier Centric klaar met het bouwen van het nieuwe softwarepakket, maar in die periode moesten eerst de WOZ-beschikkingen/aanslagen de deur uit. Dit heeft bij ons uiteraard voorrang. Na een uitgebreid testtraject hebben we uiteindelijk besloten om aan te gaan sluiten op de LV WOZ, zij het met 'kiespijn'. Met 'kiespijn', omdat we constateerden dat het mutatieproces nog niet altijd even goed functioneerde. Om dit goed onder controle te krijgen, steken wij en Centric hier tot op de dag van vandaag nog steeds veel tijd in.

Voor het initieel vullen van de LV WOZ heeft ons belastingstelsel twee weken stilgelegen. Een ander legde een enorm beslag op onze eigen medewerkers en die van automatisering. Op een gegeven moment werden nieuwere versies van andere softwarepakketten bevroren. Collega's hadden daar last van. Onze eigen WOZ-administratie is

Ramon Eijthoven en Ben Westerhof

Waar moet je op letten bij het aansluiten op de LV WOZ?

Ramon en Ben:

1. Ga voor kwaliteit.
2. 'Ketendenken'! Binnen en buiten de gemeente. Vanaf de vergunningverlening tot aan de WOZ-waarde op het voorgevulde belastingformulier voor burgers en bedrijven.
3. Het gaat niet alleen om de aansluittoetsomgeving, ofwel ATO, maar ook om het mutatieproces.
4. Stem de interne processen (Vergunningverlening-BAG-WOZ) op elkaar af, je wordt van elkaar afhankelijk!
5. Integrale projectaanpak. Het is een omvangrijk project. Zorg dat dit goed afgestemd wordt met de andere projecten binnen de organisatie. Met name de afdeling automatisering vervult hierbij een grote rol.
6. Maak geen ruzie, blijf investeren in de relatie.'

op orde, echter onze zorg is nog steeds dat op dit moment het mutatieproces richting de LV WOZ niet goed gaat. Ook ervaren we hier het gemis van een 'WOZ-checker', iets wat je zou kunnen vergelijken met de BRK-checker. Hiermee zouden we de gegevens in onze eigen WOZ-administratie geautomatiseerd kunnen controleren met de gegevens in de LV WOZ.

Daarnaast is er dit jaar ook nog een grote wijziging geweest in de levering van de mutaties vanuit het Kadaster. De implementatie van deze wijziging in het softwarepakket verloopt nog niet soepel.

Lokale Belastingen @LokaleHeffingen · May 13
Weet u al alles over Landelijke voorziening WOZ #LVWOZ die 1 oktober 2016 in werking treedt? #kennisbank #XLB ow.ly/y95p300a5dQ

Binnenlands Bestuur @PartnersBB · May 31
Waarom zou je aansluiten op de LV WOZ? De één na de andere gemeente sluit aan op de Landelijke Voorziening #WOZ.

Historische gegevens in de LV WOZ

Gezien de gewenste voortgang van de aansluiting van gemeenten op de LV WOZ heeft de Waarderingskamer besloten dat de gemeenten mogen aansluiten met de gegevens die zij op dit moment beschikbaar hebben in het systeem waarmee de aansluiting wordt gerealiseerd en dat zij de ontbrekende historische gegevens op een later moment mogen bijwerken. Het uitgangspunt hierbij is dat de LV WOZ in de loop van 2017 voor alle gemeenten ook ten minste de historische gegevens bevat tot waardepeildatum 1 januari 2011 (belastingjaar 2012) en dat gemeenten voldoen aan de verplichtingen van de Basisregistratie WOZ.

Een van de uitgangspunten van basisregistraties is dat historische gegevens worden bewaard. Dat is één reden waarom bij de vorming van de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) is besloten om hierin alle gegevens vanaf 2009 op te nemen (waardepeildatum 1 januari 2008). Een andere reden hiervoor is dat eventuele mutaties in oude jaren zeker vijf jaar fiscaal relevant kunnen zijn, en dat afnemers als de Belastingdienst en de waterschappen dus toegang moeten kunnen krijgen tot historische gegevens via de LV WOZ.

Sommige gemeenten lopen echter tegen het feit aan dat hun historische gegevens niet zijn geconverteerd toen zij zich bij een samenwerkingsverband aansloten. Daardoor zijn deze gegevens op dit moment niet beschikbaar. Het behelst zeer tijdrovende conversietrajecten om de historische gegevens dusdanig in de administratie op te nemen dat deze aan de LV WOZ aangeleverd kunnen worden. Dit betekent dat de (uiterst schaarse) deskundigen bij samenwerkingsverbanden en softwareleveranciers minder tijd overhouden voor de aansluiting op de LV WOZ zelf. Dat heeft tot gevolg dat het aansluiten van de meeste grotere organisaties pas in 2017 kan plaatsvinden, waarschijnlijk met een uitloop naar 2018. Als alternatief hebben de grote samenwerkingsverbanden en hun softwareleveranciers voorgesteld om, in dergelijke gevallen in eerste instantie alleen de beschikbare gegevens aan de LV WOZ te leveren, dat wil zeggen zonder historie of met beperkte historie. Voor de inwerkingtreding van de openbaarheid zijn ook alleen actuele gegevens van belang. Nadat voor de meeste organisaties de aansluiting is afgerond volgt dan een tweede fase waarin deze historische gegevens alsnog worden aangeleverd.

Advies aan de minister

Geert Jansen heeft een eerste aantal adviezen uitgebracht aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Twee van de adviezen betreffen de opnemings van historie. Zie pagina 6.

Bas Eenhoorn (Digicommissaris van de overheid):

'Aansluiten op de LV WOZ is een belangrijke stap in het verder invullen van die generieke overheidsbrede infrastructuur. De gegevensinfrastructuur is een essentieel onderdeel van de generieke digitale infrastructuur waarvoor de Digicommissaris verantwoordelijk is. De basisregistraties vormen daarvan de harde kern. Deze gegevens stellen overheden in staat hun bedrijfsprocessen efficiënt vorm te geven en dienstverlening met de mens centraal te organiseren.'

In de juni-editie van iBestuur geven Geert Jansen (bestuurlijk aanjager LV WOZ) en Ron van Troost (projectleider van Het Oliemantje: Aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ! bij ICTU) een interview waarin zij ingaan op de rol van bestuurlijk aanjager, wat de voordelen zijn van het aansluiten op de LV WOZ, wat er nog moet gebeuren en welke stappen gemeenten nu al kunnen zetten.

Bestuurdersbijeenkomst: Aansluiten op de LV WOZ, omdat het moet én kan

Donderdag 30 juni organiseren we een bijeenkomst voor bestuurders van gemeenten (wethouders Financiën/Belastingen en burgemeesters) en samenwerkingsverbanden (Dagelijks Bestuur). Voor en tijdens het diner komen de volgende sprekers aan het woord:

Geert Jansen (bestuurlijk aanjager voor de aansluiting van gemeenten op de LV WOZ) wil de volgende boodschap meegeven: 'Het gaat erom spannen!'

Bas Eenhoorn (Digicommissaris van de overheid):

'Succesvol digitaal: stel mensen centraal', dat is het centrale motto van de Digicommissaris bij het invullen van zijn opdracht, het bevorderen van de totstandkoming van een overheidsbrede Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) en het aanjagen van innovatie op dat gebied. De basisregistraties zijn onderdeel van die GDI en de manier waarop de WOZ wordt vormgegeven sluit naadloos aan op de genoemde visie. Het sturen op maximaal hergebruik van het WOZ-gegeven in alle overheidsprocessen maar ook het op termijn beschikbaar stellen als open data aan burgers en bedrijven. De totstandkoming van een LV WOZ is een essentiële stap in die ontwikkeling.

Ruud Kathmann (technisch manager bij de Waarderingskamer) geeft een demonstratie van de WOZ-viewer. De WOZ-viewer is het loket waarmee vanaf 1 oktober 2016 iedereen de WOZ-waarden van woningen mag raadplegen. Deze WOZ-viewer toont WOZ-waarden in combinatie met luchtfoto, grootschalige kaart en BAG-gegevens. Het tonen van deze gegevens is mogelijk dankzij de gegevens die gemeenten vastleggen in de LV WOZ. Voor de gemeenten die nu zijn aangesloten op de LV WOZ zijn de gegevens ook beschikbaar in het loket. Hoewel dit loket pas op 1 oktober 2016 algemeen toegankelijk zal zijn, geeft deze presentatie een vooruitblik op de inhoud en de mogelijkheden.

Een bestuurder van een koplopergemeente vertelt welke voordelen de LV WOZ biedt voor gemeenten en samenwerkingsverbanden.

André de Kok, stelselarchitect bij de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) licht toe hoe een gezonde samenwerking leidt tot maatschappelijke en economische baten.

Colofon

Teksten

Josee Koning (De Taalscholver)

Vormgeving

JJ Creative

Tekeningen

Jan Bottelier

Drukwerk

Colorworks

Meer informatie

Deze krant is een uitgave van het project Het Oliemantje: Aansluiten op de Landelijke Voorziening WOZ. De opdrachtgever van het project is het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het project wordt uitgevoerd bij ICTU.

Meer informatie over het project:
www.ictu.nl/lvwoz

Heeft u vragen? oliemantje@ictu.nl

Bestuurlijk aanjager LV WOZ brengt aansluiting onder de aandacht van Minister Plasterk

Geert Jansen, de bestuurlijke aanjager van voor het aansluiten van gemeenten en samenwerkingsverbanden op de LV WOZ, brengt bij minister Plasterk de knelpunten onder de aandacht die gemeenten ondervinden bij het aansluiten.

In de brief die minister Plasterk heeft ontvangen, zet Jansen niet alleen zijn bevindingen uiteen, maar geeft ook adviezen om deze knelpunten weg te nemen.

Politiek-bestuurlijk belang

Tijdens de verkennende gesprekken met gemeenten en samenwerkingsverbanden merkte Jansen dat aansluiting vaak niet hoog op de bestuurlijke agenda staat. Dat kan er mee te maken hebben dat de LV WOZ in de uitvoeringssfeer zit. Bestuurlijk aandacht is nodig om geld vrij te maken en om te zorgen de aansluiting per 1 oktober gaat lukken. De LV WOZ is een belangrijke schakel in de ambities van de overheid een generieke digitale infrastructuur in te richten. Daarnaast draagt het openbaar maken van WOZ gegevens er aan bij dat burgers beter bedient worden.

Opnemen van de historie

Eén van de grootste knelpunten is het opnemen van de historie in de LV WOZ. Bij veel gemeenten en

samenwerkingsverbanden is de kwaliteit van deze gegevens niet toereikend genoeg. Ongeveer 10 tot 15 procent van deze gegevens moeten handmatig in kwaliteit worden opgewerkt. Andere gemeenten zeggen sowieso niet te beschikken over de historische gegevens. Het advies van Geert Jansen luidt dan ook om de verplichtstelling te heroverwegen of de verplichtstelling in een volgende fase op te nemen. In dat laatste geval is er voldoende deskundig personeel nodig bij gemeenten. En daar ontbreekt het nu juist aan. Dit kan opgelost worden door een pool van deskundige medewerkers te organiseren om de noodzakelijke gegevenskwaliteit in de LV WOZ te realiseren. Een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro gaat hiermee gemoeid.

Onvolledigheid beschikbare generieke voorzieningen

Verder blijkt dat de noodzakelijke generieke voorzieningen onvolledig zijn. Een specifiek gedefinieerd

standaard-koppelvlak (berichtenverkeer vanuit het Kadaster) is er gewoonweg nog niet. Dit levert bij een behoorlijk deel van gemeenten en samenwerkingsverbanden achterstanden op in de mutaties voor tijdige waardebeoordeling. Het bezwaar van de bestuurlijk aanjager is dat de LV WOZ, als onderdeel van het stelsel van basisregistraties niet de aandacht krijgt die het verdient. Hij pleit er bijvoorbeeld voor om de LV WOZ op te nemen in de digitale agenda 2020 zodat er versnelling optreedt in de beschikbaarheid van standaarden. In augustus beloofd Geert Jansen bij de minister terug te komen de vorderingen tot dan toe om gemeenten en samenwerkingsverbanden aangesloten te krijgen op de LV WOZ.

Aansluiten samenwerkingsverbanden op de LV WOZ

Diverse gemeenten hebben hun WOZ-administratie ondergebracht in een samenwerkingsverband. Dit samenwerkingsverband kan een officiële gemeenschappelijke regeling zijn, maar de samenwerking kan ook gebaseerd zijn op een overeenkomst met bijvoorbeeld een naburige gemeente.

Bij het aansluiten op de LV WOZ wordt steeds gesproken over het aansluiten van gemeenten. Hieronder wordt ingegaan op de aandachtspunten, wanneer een uitvoeringsorganisatie (samenwerkingsverband) een WOZ-administratie beheert, waarin gegevens zitten van meerdere gemeenten.

Bij het aansluiten op de LV WOZ worden diverse controles uitgevoerd. Deze controles worden eerst gedaan bij de zogenaamde aansluittoets. Wanneer men geslaagd is wordt de definitieve aansluiting gerealiseerd die ook nogmaals wordt gecontroleerd. De criteria die worden gehanteerd bij deze aansluittoets worden altijd toegepast per gemeente, ook wanneer een gemeente als onderdeel van een samenwerkingsverband wordt aangesloten op de LV WOZ. Het percentage uitgevallen objecten of het percentage uitval bij de BAG-WOZ

koppeling wordt altijd gemeten per gemeente.

Dit betekent echter niet dat een samenwerkingsverband het aansluiten ook per gemeente hoeft uit te voeren. Een samenwerkingsverband kan zelf kiezen op welke wijze het aansluiten van gemeenten wordt gerealiseerd:

- Aansluiten per gemeente. Het samenwerkingsverband doet een aansluittoets voor een gemeente. Nadat deze gehaald is, wordt die gemeente aangesloten. Vervolgens start men met de aansluittoets voor de volgende gemeente. Bij ieder start van een aansluittoets, kan voor die gemeente dan ook het correcte cpa's etc. bij het Kadaster worden geladen. Nadat één gemeente definitief is aangesloten, moeten vanaf dat moment de mutaties voor de desbetreffende gemeente aan de LV WOZ worden aangeboden met gebeurtenisberichten;
- Aansluiten alle gemeenten tegelijk. Het samenwerkingsverband kan er ook voor kiezen alle gegevens voor alle gemeenten in één keer aan te bieden. Wanneer alle gegevens zijn geladen voor de aansluittoets, zal deze toets per gemeente worden beoordeeld en wanneer voor alle gemeenten

de uitkomst positief is, kan men alle berichten laden voor het definitief aansluiten. Voordat men met het laden kan beginnen, moeten voor alle gemeenten een correct cpa bij het Kadaster zijn vastgelegd en het samenwerkingsverband moet geregeld hebben dat ieder bericht met het correcte cpa wordt aangeboden. Nadat het definitief aansluiten succesvol is afgerond, worden alle mutaties verder met gebeurtenisberichten aangeboden aan de LV WOZ;

- Aansluiten per groep gemeenten. Het samenwerkingsverband kan er ook voor kiezen om het aansluiten te doen in groepen van bijvoorbeeld drie of vijf gemeenten. Voor die groep gemeenten moet dan de cpa's bekend zijn bij het Kadaster en moet ook de correcte cpa's gebruikt worden bij ieder bericht.

Kijk voor meer informatie in de factsheet 'Samenwerkingsverband' van de Waarderingskamer.